

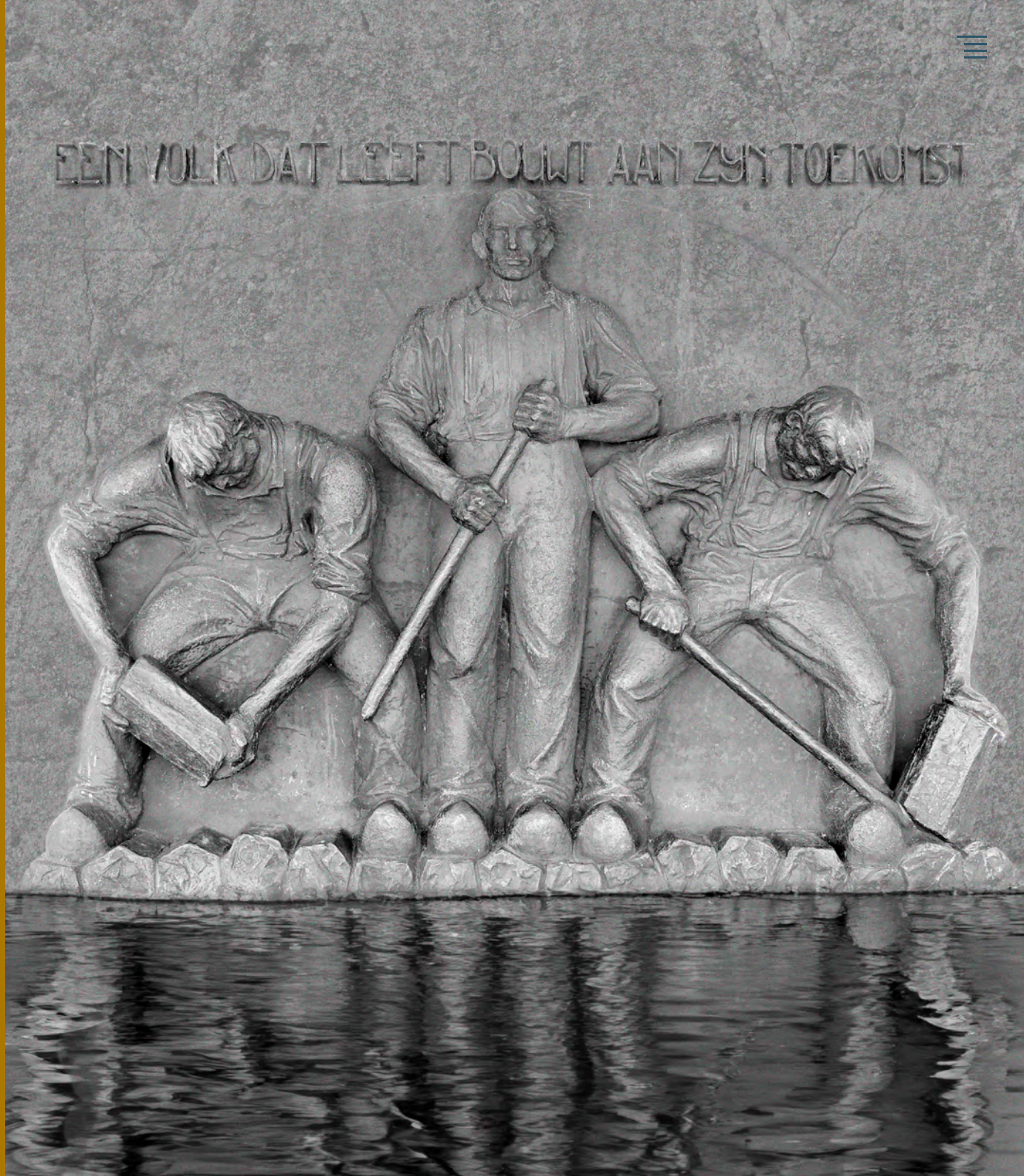
PROGRAMMA

Week van de Strategie

25 t/m 29 september 2023

Denken over groei

Gemeente Almere

Denken over groei

Almere: een groeiende stad in een veranderende wereld

Almere, thuis van ruim 220.000 mensen. Een bedachte stad, een geplande stad, een nieuwe stad en een groeiende stad; met in de toekomst mogelijk 350.000 inwoners. Jarenlang gold hier: 'Het kan in Almere'. Zo zijn we het gewend. De stad werd ontworpen in een tijd waarin maakbaarheid de norm leek. Groei was vanzelfsprekend. Maar hoe is dat nu, in 2023? Hoe denken we onder invloed van (inter)nationale trends en ontwikkelingen over de groei van de stad?

In de Week van de Strategie komen drie programmaliijnen aan bod, die ons meer zicht bieden op de groei en de ontwikkeling van Almere.

Wat als het anders gaat?

Wat als het de komende tijd anders gaat dan we bedacht hadden? Als de samenstelling van onze bevolking sterk verandert? Wat betekenen verdergaande vergrijzing, diversiteit en migratie voor de groei van de stad? En wat als we wel willen, maar niet kunnen groeien door klimatologische, ecologische of economische ontwikkelingen? Op het programma staan een aantal interessante lezingen en workshops, waar we breed op dit onderwerp ingaan én op de relevantie voor Almere.

Terug naar het begin en door naar de toekomst

In deze Week van de Strategie gaan we ook terug naar het begin. Terug naar de mensen die de stad ontwierpen. We vragen hen naar hun ervaringen, plannen en ambities. Wat is ervan terechtgekomen? En wat kunnen we voor de volgende 50 jaar van hen leren over planning en stedenbouw? In het programmaonderdeel 'Oude en nieuwe meesters' en de expeditie in Almere Haven vliegen we van het verleden naar nu en de toekomst en weer terug naar nu.

Wat te doen?

Als het over het bedenken, plannen en bouwen van een nieuwe stad en gemeenschap als Almere gaat, is het lastig grip op de toekomst te krijgen. Lastig om te weten wat ons te wachten staat. Hoe kunnen we daar rekening mee houden in onze visie op de toekomst? We gaan in de Week van de Strategie ook op zoek naar werkwijzen en methoden om toekomstdenken toe te passen en te leren omgaan met onzekerheden en complexiteit. Dat doen we vanuit het perspectief van de wetenschap en de kunsten.

09
09.30
10
10.30
11
11.30
12
12.30
13
13.30
14
14.30
15
15.30
16
16.30
17
17.30
18

	Maandag 25 september 2023	Dinsdag 26 september 2023	Woensdag 27 september 2023	Donderdag 28 september 2023	Vrijdag 29 september 2023
09.30 - 10.30	START WEEK VAN DE STRATEGIE met burgemeester, gemeente-secretaris en griffier <i>10.00-11.00u</i>	WELVAART IN BEWEGING Jan-Maarten van Sonsbeek, CPB <i>09.30-10.30u</i>	GROEIPIJN OF GROEILOL? <i>Effecten in beeld met Group model building</i> Marie-José Deckers	KLIMAATVERWACHTINGEN Gerrit Hiemstra, Weather Impact <i>09.30-10.30u</i>	FUTURES LITERACY Saar van der Spek, Windesheim
11.00 - 13.00	THE BATTLE - OUDE EN NIEUWE MEESTERS <i>11.00-13.00u</i>	ER IS LEVEN NA DE GROEI Paul Schenderling, Erasmus <i>10.30-12.30u</i>	GROEIPIJN OF GROEILOL? <i>Effecten in beeld met Group model building</i> Marie-José Deckers <i>09.30-12.30u</i>	WAT ALS HET WEER NOG MEER VERANDERT? Tim van Hattum, WUR <i>11.00-12.30u</i>	FUTURES LITERACY Saar van der Spek, Windesheim <i>09.30-12.30u</i>
13.00 - 14.30	STEDELIJKE PLANNING IN TIJDEN VAN ONZEKERHEID Vincent Marchau, Radboud Universiteit <i>13.00-14.30u</i>	OP EXPEDITIE IN DE WERVEN EN DE HAVENKOM <i>13.00-17.00u</i>	SUPERDIVERSITEIT ALS HET NIEUWE NORMAAL Dirk Geldof, Universiteit van Antwerpen <i>13.00-15.00u</i>	DIVERS ÉN SAMEN Halleh Ghorashi, VU <i>13.30-15.00u</i>	
15.30 - 17.30	BEVRIJD JE VERBEELDING! Ilse Ruijters <i>15.30-17.30u</i>			POLITIEK CAFÉ <i>16.00-18.00u</i>	
19.30 - 20.00				POLITIEKE MARKT OPGAVENTAFEL <i>Vanaf 19.00u</i>	

- Reflectie:** Terug naar het begin en door naar de toekomst
- Verkennen:** Wat als het anders gaat?
- Handelen:** Wat te doen?

19

19.30

20

Start Week van de Strategie

Hein van der Loo (burgemeester), Gert-Jan Broer (griffier) en Alexander van Mazijk (gemeentesecretaris) openen samen de Week van de Strategie.

De openingshandeling is meer dan alleen een lintje doorknippen, een startknop indrukken of een eerste paal slaan. Met z'n drieën delen zij hun visie op de groei van Almere. Vanuit hun eigen positie, rol en verantwoordelijkheid. En vanuit hun collectieve verantwoordelijkheid voor een goed functionerende en samenwerkende gemeentelijke organisatie (politiek, bestuur en ambtelijk).

Ze gaan vooral in op de groei van Almere in relatie tot de ambtelijke organisatie, de democratische vertegenwoordiging, het bestuur en de samenwerking met anderen zoals bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Onder begeleiding van Sophie Stravens gaan we samen in gesprek over het thema van de Week van de Strategie.

Start Week van de Strategie

DAG EN TIJD

Maandag 25 september 2023
10.00 – 11.00 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

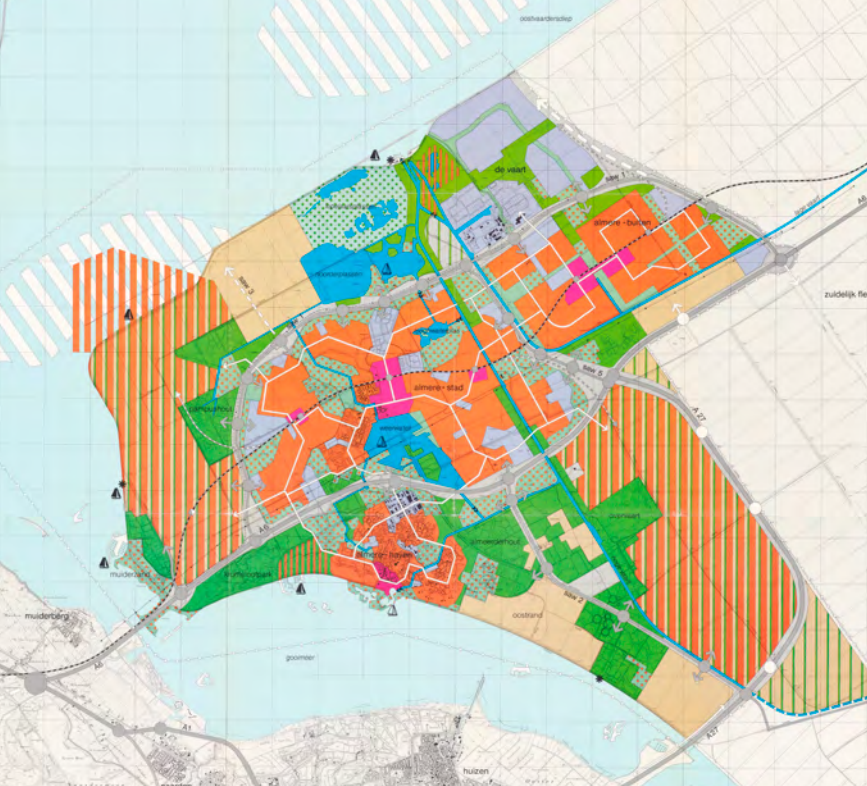
Hein van der Loo

Gert-Jan Broer

Alexander van Mazijk

The Battle - oude en nieuwe meesters

Almere lijkt een tot in de puntjes ontworpen stad. Zo is er uitgebreid nagedacht over de vraag waar Almeerders leven: de fysieke stad. Wonen, werken en verkeer, allemaal ingepast in een ruime groene jas. Net zo nauwgezet is er nagedacht over hoe Almeerders leven: de sociale stad. Onderwijs, gezondheidszorg, welzijnswerk en sport- en recreatiemogelijkheden. En toch liep niet altijd alles zoals bedacht. Soms is er zelfs helemaal niet over nagedacht....

In gesprek met Jan Frans de Hartog, Brans Stassen, Thijs Gerretsen, Ivonne de Nood, Paola Huijding en Ria van Dijk

DAG EN TIJD

Maandag 25 september 2023
11.00 – 13.00 uur (aansluitend op de start)

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

We vragen oude en nieuwe meesters in de stad-planning naar voorbeelden. Vooral naar hoe ze omgingen en omgaan met verrassingen. En welke lessen ze hieruit getrokken hebben, die ze ons voor de (nabije) toekomst willen meegeven. Een boeiend gesprek door, met en tussen oude en nieuwe meesters, gericht op reflectie en ideeën voor de toekomst, onder begeleiding van JaapJan Berg.

“Er zat een hele korte tijd tussen bedenken en realisatie. Het plan werd bij wijze van spreken uit je vingers gerukt.”

Jan Frans de Hartog

The Battle - oude en nieuwe meesters

Jan Frans de Hartog

Jan Frans de Hartog kwam in 1976 naar de polder om aan Almere Haven te werken. In 1980 werd hij de stedenbouwkundige van Almere Buiten en in 1984 nam hij de leiding van de afdeling Stedenbouwkundig Ontwerp op zich. Jan Frans ging in 2002 met pensioen.

Brans Stassen

Brans Stassen trad in 1972 toe tot het Projektburo Almere en stapte in 1984 over naar de gemeente Almere als stedenbouwkundige. Brans hield zich vooral bezig met de ontwikkeling van het centrum in Almere Stad. Ook hij ging in 2002 met pensioen.

Thijs Gerretsen

Thijs Gerretsen werkte sinds 1973 bij het Projektburo Almere. Het integreren van stedelijke functies was een belangrijk aspect van zijn werk. Zoals de bundeling van vele functies in Corrosia. In 1984 werd hij hoofd van de afdeling programmering van de dienst Stadsontwikkeling. Ook Thijs ging in 2002 met pensioen.

Paola Huijding

Paola Huijding kwam in 2020 voor de gemeente Almere werken als projectdirecteur. Zij werkt aan de ontwikkeling van het nieuwe stadsdeel Almere Pampus. Hiervoor werkte zij in Brazilië, Duitsland en België als stedenbouwkundige.

Ivonne de Nood

Ivonne de Nood werkt sinds 2008 aan de stadsontwikkeling van Almere. Onder andere als gebiedsmanager van Oostervold. Nu werkt ze als projectdirecteur aan de visie voor centrum Stad, waar duizenden woningen worden toegevoegd.

Ria van Dijk

Ria van Dijk werkt sinds 2000 als stedenbouwkundige en heeft zich met vele gebieden in Almere beziggehouden, waaronder Almere Poort (Duin), Nobelhorst, Hortus (de woonwijk op het gebied van de Floriade) en op dit moment het centrum van Almere Stad.

Op expeditie in De Werven en De Havenkom

Een excursie, het daadwerkelijk zien en horen in de echte wereld, maakt vaak meer blijvende indruk dan alleen verhalen. Ga je ook naar de oude en nieuwe meesters op maandag? Dan is het superinteressant om ook aan deze expeditie mee te doen en te ervaren wat in de eerste jaren voor Almere is bedacht.

Welke maatschappelijke, sociale en ruimtelijke ambities lagen ten grondslag aan het ontwerp en wat is daarvan vele jaren later nog overeind gebleven? Hoe ervaren bewoners, bedrijven en organisaties het in de praktijk? Past wat toen bedacht is nog bij wat er nu nodig is? En hoe groeit de bestaande stad in de tijd mee? De gebiedsmanager van Almere Haven, Dineke de Geus, ontvangt ons. Ze neemt ons samen met andere betrokken collega's mee op een ontdekkingsstocht naar het bedachte en het onbedachte Almere van het begin. Tijdens de wandeling vertellen bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over hun ervaringen met en in Almere. Daarover gaan we met hen in gesprek.

We starten in Corrosia. De wandeling voert ons door de Werven, langs de haven en door het centrum weer terug naar Corrosia. Almere Haven werkt met stedelijke vernieuwing: Havenhart 2.0. Wat betekent dat? Wat maakt dat het anders moet of niet uitpakte zoals bedacht?

Belangrijke data voor Almere

Dijksluiting Zuidelijk Flevoland (Knardijk bij Harderwijkbocht)

25 okt. 1967	Zuidelijk Flevoland valt droog
28 mei 1968	Zuidelijk Flevoland valt officieel opengesteld
4 juni 1969	Hollandse Brug officieel opengesteld
1 juni 1970	1) Rapport 'Verkenningen omtrent de ontwikkelingen van de nieuwe stad Almere in Flevoland'
	2) Rapport van de Commissie Roelze 'Woningbouw noordelijk deel Randstad'
15 mrt 1971	Staatscourant publiceert regeringsbeslissingen over Almere Haven
	1) Almere in 2000: 125.000 tot 250.000 inwoners
	2) Polynucleaire stad met internucleair groen
	3) Eerste kern van Almere komt aan het Gooimeer
3 juni 1971	Ministeriële goedkeuring voor instelling Projectburo Almere Haven
juli 1972	Eerste zandopspuiting voor Almere-Haven
1972/1973	Eerste groenaanplant in Almere-gebied
april 1974	Rapporten 'Ontwerp Almere-Haven' en 'Almere-1985' naar minister van Verkeer en Waterstaat
17 en 20 juni 1974	Eerste voorlichtingsavonden voor belangstellenden
4 juli 1974	Voorlopig akkoord opzet Almere-Haven
2 sept. 1974	Eerste paal PTT-centrale
8 nov. 1974	Ministeriële goedkeuring 'Ontwerp Almere-Haven'
nov 1974	Start aanleg 'Kromslootpark'
eind jan. 1975	Start aanleg buitendijkse voorlanden + werkhaven bij Almere Haven
24 juni 1975	Start bouw café-restaurant 'De Roef'
25 juni 1975	Opening Muiderzand (strand plan, 35 ha)
30 sept. 1975	Officiële start woningbouw Almere (Van Stigt)
sept. 1975	Eerste uitgifte bedrijventerreinen
1 dec. 1975	Bvaktbewoners krijgen hun sleutels
febr. 1976	Start bouw 6 kunstwerken in Almere-Haven
24 febr. 1976	Start huisvestingsadministratie Almere
maart 1976	Start huisvestingsproject 'Fledite' (pompstation drinkwater)
31 mrt. 1976	Van Stigt woningen predikaat 'goed en goedkoop'
12 april 1976	Eerste paal Maatenbroek (2e woningbouwproject)
25 mei 1976	Telefoonnet Almere (05240) in dienst
4 juni 1976	Start bouw kantoorgebouw 'De Hulk'
juni 1976	Start bouw strandpaviljoen Muiderzand
3 sept. 1976	Start bouw winkelcentrum Almere-Haven
9 sept. 1976	Start bouw RABO-bank Almere
20 sept. 1976	Eerste woningtoewijzingen Almere
18 okt. 1976	Predikaat 'experimenteel' voor winkelcentrum
26 okt. 1976	Koninklijk bezoek (koningin van Zweden)
19 nov. 1976	Uitgifte eerste percelen grond
30 nov. 1976	Eerste sleuteluitreiking woningen Almere-Haven
	Bezoek minister Westertop (overhandigt sleutels)
	1) start busdiensten Almere
	2) opening café-restaurant 'De Roef'
	3) opening school
	4) opening supermarkt en eerste winkels
	5) start van voor bedrijven die zich in Almere-Haven gaan vestigen

Op expeditie in Almere Haven, wandeling met ontmoetingen

DAG EN TIJD
Dinsdag 26 september 2023
13.00 – 17.00 uur

WAAR
Corrosia, Markt 1
Almere Haven

VERKENNEN

Wat als het anders gaat...?

Serie lezingen en workshops

Gaat de economische groei, nu ons kompas voor besluiten en investeringen, haperen of juist doldraaien? En wat als we een ander kompas kiezen, die van een 'post-groeisamenleving'? Gericht op de capaciteiten van de aarde, op het verhogen van ieders welvaart?

Wat betekent een veranderende economie voor Almere? Groeit de stad dan minder snel, sneller of anders?

Wat als Nederland de komende decennia te maken krijgt met veel meer immigratie dan we nu denken? Dat is niet ondenkbaar door veranderingen in de internationale politieke, en nog versterkt door de effecten van klimaatverandering.

Wat betekent dat voor Almere? Moeten we veel harder groeien? Of 'anders' groeien, omdat we een veel diversere samenleving krijgen?

En wat als de klimaatverandering sneller gaat dan we verwachten? Kunnen we dan nog wonen in de polder? Moeten we een andere stad bouwen? En willen mensen hier dan nog bouwen en investeren?

Dat zijn stuk voor stuk ongemakkelijke vragen, die we liever uit de weg gaan. Zeker als we onze visies voor de toekomst van Almere maken. Ongemakkelijk, omdat ze wel eens tot een andere stad kunnen leiden dan het Almere dat we gewend zijn of wensen.

Maar we moeten wel op zoek naar antwoorden. We kunnen ons er maar beter op voorbereiden. Daarom verkennen we tijdens de Week van de Strategie in de serie 'Wat als het anders gaat...?' de mogelijke effecten van 3 megatrends voor de ontwikkeling en groei van Almere:

- Welvaart in beweging
- Superdiversiteit
- Klimaatverandering

Per megatrend starten we met een lezing over trendontwikkelingen. Met de focus op de extremere scenario's: minder waarschijnlijk, maar met grote impact. Daarna verkennen we in een workshop samen de mogelijke gevolgen voor Almere.

Lezing door Jan-Maarten van Sonsbeek

DAG EN TIJD

Dinsdag 26 september 2023
09.30 – 10.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Welvaart in beweging

Na 50 jaar hebben we er in Almere veel ervaring mee: de invloed van de economie op de groei en ontwikkeling van de stad. Als jaarringen van een boom zie je in de stad terug welke delen in rijke of juist zware economische tijden zijn ontwikkeld. Het verleden geeft geen garanties voor de toekomst. Maar hebben we bij het nadenken over de toekomst wel iets aan lessen uit het verleden? We leggen dit voor aan Jan-Maarten van Sonsbeek.

Natuurlijk schommelt de economie tijdens de lange periode waarin we werken aan een nieuwe stad. Dat hebben we ervaren en daarmee leren we omgaan. Maar is het zo dat die ervaring ons voldoende voorbereidt op de toekomst? Of verandert de toekomstige wereld zo dat we anders moeten gaan kijken? Een toekomst, bijvoorbeeld, waarbij de crises maar blijven stapelen: politiek, sociaal maatschappelijk en in het milieu. Waardoor de economie grilliger of zelfs onvoorspelbaar wordt.

Met Jan-Maarten van Sonsbeek verkennen we de economische ontwikkeling op de lange

termijn. Jan-Maarten is programmaleider bij het Centraal Planbureau. Daar werkt hij op dit moment aan een langetermijnverkenning, waarbij de horizon ligt op 2050. Hoe verdienen we dan in Nederland ons geld en hoe verdelen we dat? Welke onzekerheden bepalen onze toekomst, welke scenario's verkennen we daarvoor en welke lessen kunnen we trekken uit historische analyses? De achtergrond van Jan-Maarten ligt zowel in de econometrie als de economie. Na zijn studie werkte hij onder meer bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bij het UWV en behaalde zijn Phd aan de VU.

Workshop met Paul Schenderling

DAG EN TIJD

Dinsdag 26 september 2023
10.30 – 12.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Er is leven na de groei

Kunnen we verwachten dat de toekomstige wereld zo verandert dat we ook echt anders moeten gaan kijken? Omdat de economie grillig en misschien wel onvoorspelbaar wordt door crises en transities? Misschien moeten we zelfs een stap verderzetten.

Misschien is het zaak om rekening te houden met radicale economische keuzes. Zoals de keuze om onze economische koers uit te zetten op een nieuw kompas. Een kompas die niet zozeer wijst richting economische groei, maar richting wat de aarde aan kan. Gericht op minder consumeren, in plaats van meer.

Met Paul Schenderling onderzoeken we de mogelijkheden en effecten van de keuze voor een andere economie. Sinds 2012 is Paul verbonden aan adviesbureau Berenschot als senior-adviseur.

Hij is opgeleid aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam (Internationale economie) en promoveerde onlangs aan de VU.

In 2019 berekende hij voor het eerst hoeveel mensen in het mondiale Zuiden werken ten dienste van de Nederlandse consumptie.

Paul is oprichter en programmaleider van Postgroei Nederland, een netwerk van deskundigen uit 11 politieke partijen. Namens deze denktank schreef hij in 2022 het boek 'Er is leven na de groei'. Dit boek laat concreet zien hoe dit kan.

Superdiversiteit als het nieuwe normaal

Hoe gaan we om met een stad waarin een meerderheid van de mensen uit minderheden bestaat? En hoe bereiken we nog iedereen als niet alleen groepen, maar ook de mensen binnen die groepen 'ieder iets anders wil (of kan)'? Oftewel: wat zijn de kansen en bedreigingen van de diversiteit in de diversiteit?

Op meer en meer plaatsen in Nederland en België wordt superdiversiteit het nieuwe normaal. Grote steden als Brussel en Antwerpen, Amsterdam, Rotterdam of Den Haag zijn steden met een meerderheid van minderheden.

In de 'Atlas superdiversiteit Vlaanderen' zie je hoe in Vlaanderen in de 21ste eeuw die superdiversiteit tot stand komt.

Wat kan dat voor Almere betekenen? En wat betekent dit voor het lokale beleid, nu en in de (nabije) toekomst?

Dirk Geldof is hoogleraar aan de Faculteit Ontwerpwetenschappen van de Universiteit Antwerpen en senior researcher aan het Kenniscentrum Gezinswetenschappen (Odisee).

Hij publiceerde onder meer 'Superdiversiteit. Hoe migratie onze samenleving verandert' (2019). Dit najaar verschijnt 'Superdivers Vlaanderen. Erkenning van een realiteit'.

Lezing door Dirk Geldof

DAG EN TIJD

Woensdag 27 september 2023
13.00 – 15.00 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Divers é én samen

Wat betekent een superdiverse Almeerse gemeenschap voor het samen leven met elkaar?

“Beleid is vaak gebaseerd op cijfers, maar daarmee kom je niet dicht bij de wereld van de mensen voor wie je beleid maakt. De afgelopen twintig jaar is er veel gezegd en gedaan over diversiteit zonder veel resultaat. Dit omdat bestaande structuren en normen niet ter discussie werden gesteld. Diversiteit ging vooral over het zich moeten aanpassen van de ander. Terwijl ruimte voor polyfonie – gelijkwaardige meerstemmigheid – nodig is om diverse talenten zich thuis te laten voelen.

Voor organisaties is disruptie – ontwrichting – door nieuwe perspectieven van tijd tot tijd essentieel om innovatie mogelijk te maken. Bovendien is dit de enige structurele manier om verbinding te maken met diversiteit in de samenleving.”

Halleh Ghorashi

Halleh Ghorashi is sinds 2012 hoogleraar Diversiteit en Integratie bij de afdeling Sociologie van de Faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Daarnaast is ze Kroonlid van de Sociaal-Economische Raad (SER) en lid van Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) en Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (KHMW). Tot 2012 was ze bijzonder hoogleraar Management van Diversiteit en Integratie.

Ze publiceerde verschillende internationale boeken en artikelen over emancipatie, vluchtelingen en migratievraagstukken en draagt bij aan de publieke discussies over diversiteitsvraagstukken in de samenleving en in organisaties.

Lezing door Halleh Ghorashi

DAG EN TIJD

Donderdag 28 september 2023
13.30 – 15.00 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Klimaatverwachtingen

We weten dat het klimaat verandert. De zomers worden warmer, de droogteperioden langer en de buien extremer. Daarom werken we aan de klimaatadaptieve stad. Meer groen, meer lokale berging van regenwater en klimaatadaptief bouwen. Maar is dat genoeg? Wat als extreme scenario's werkelijkheid worden? Deze vragen leggen we voor aan Gerrit Hiemstra.

We willen schade door overstroming en verdroging zo veel mogelijk voorkomen en de gezondheidseffecten door hittestress beperken. Wat betekenen extremere scenario's voor ons? Gerrit Hiemstra praat ons bij over de gevolgen van die extremen. En over de kans dat die zich zullen voordoen.

Gerrit Hiemstra is een van Nederlands bekendste meteorologen. Na zijn studie Meteorologie aan de Wageningen Universiteit werkt hij in de meteorologie. Vanaf 1998 is hij weerpresentator bij het NOS Journaal. Daarnaast is hij mede-eigenaar van Weather Impact, een adviesbureau op het gebied van weer en klimaat.

Weather Impact is gespecialiseerd in het toepassen van kennis en technieken op het gebied van meteorologie en klimaatverandering in nationale en internationale projecten.

Lezing door Gerrit Hiemstra

DAG EN TIJD

Donderdag 28 september 2023
09.30 – 10.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Wat als het weer nog meer verandert?

Warmere zomers, langere droge periodes en extremere buien. Met meer groen, lokale berging van regenwater en klimaat adaptief bouwen hopen we de effecten te verzachten. Maar is dat genoeg? Wat als het weer nog extremer wordt? Wat staat ons dan te doen? Deze vragen leggen we voor aan Tim van Hattum.

We willen schade door overstroming en verdroging zo veel mogelijk voorkomen en de gezondheidseffecten door hittestress beperken. Wat betekent nog extremer weer voor ons? Moeten we hele andere wegen inslaan en daar nu al rekening mee houden? Samen met Tim van Hattum verkennen we de betekenis hiervan voor de verdere ontwikkeling en groei van Almere.

Tim van Hattum is klimaatexpert en schrijver. In 1998 behaalde hij zijn masterdiploma Milieuhygiëne, specialisatie watermanagement, in Wageningen. Daarna werkte hij als adviseur klimaat- en watervraagstukken bij een adviesbureau, de overheid en een waterschap.

In 2010 keerde Tim terug in Wageningen. Inmiddels is hij programmaleider Klimaat. Met een multidisciplinair team werkte hij aan een visie: hoe kan Nederland er in 2120 uitzien als we beter gaan samenwerken met de natuur?

In 2022 verscheen zijn boek de Only Planet Klimaatgids voor de 21ste Eeuw. Daarin beschrijft hij 7 routes naar een hoopvolle toekomst. Kernboodschap: klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit zijn de grootste uitdagingen van de 21ste eeuw. Maar het is nog niet te laat is om in actie te komen. De meeste oplossingen zijn al beschikbaar en juist de natuur is onze belangrijkste klimaatoplossing.

Workshop met Tim van Hattum

DAG EN TIJD

Donderdag 28 september 2023
11.00 – 12.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

HANDELEN

Wat te doen...?

Een lezing en drie workshops

We zouden willen dat we de toekomst konden voorspellen. Anders kunnen we hem immers niet plannen. En zonder plannen en visies kunnen we niet werken aan de ontwikkeling en groei van de stad. Tegelijkertijd weten we dat die toekomst helemaal niet zo goed te voorspellen is. Want de samenleving is supercomplex en de toekomst erg onzeker.

Is het dan onmogelijk om grip te krijgen op de toekomst? Of om te begrijpen hoe de samenleving in elkaar zit? Gelukkig niet. Maar het betekent wel dat we rekening moeten houden met die complexiteit en onvoorspelbaarheid. En dat we niet moeten denken dat we het allemaal in de hand hebben.

We gaan in de Week van de Strategie op zoek naar bruikbare werkwijzen en methoden om hier rekening mee te houden. Om, gegeven van complexiteit en onzekerheid, de effecten op de ontwikkeling van de stad te onderzoeken. Dat doen we vanuit verschillende perspectieven. Daarbij duiken we zowel in de wereld van de wetenschap als de kunsten.

Stedelijke planning in tijden van onzekerheid

Wij bouwen aan een stad voor de toekomst. Zo lijkt het of we invloed hebben op onze toekomst en die van de volgende generatie. Tegelijkertijd kennen we die toekomst niet, we zijn er immers nog nooit geweest. Het is als koersen op de horizon: je weet dat die er is, maar hoe die eruit ziet weten we niet.

Maken we dan zomaar plannen? Natuurlijk niet. We hebben verwachtingen over toekomstige ontwikkelingen. We trekken lijnen door uit het verleden. En als we daar niet uitkomen, denken we in scenario's.

Toch zijn in de huidige complexe en snel veranderende wereldsituaties waarin zelfs op die manier vooruitkijken niet lukt. Omdat we ons te onzeker voelen over ontwikkelingen om die te kunnen vastleggen in scenario's. Als we niet weten wat we niet weten, wat zijn dan nog onze opties?

Vincent Marchau gaat in op stedelijke planning in tijden van onzekerheid. Met 'systeemdenken' legt hij de diverse vormen van onzekerheden uit

en hoe daarmee om te gaan. Hij eindigt met een beeldende toepassing voor een stad als de onze.

Vincent Marchau is sinds 2013 hoogleraar Onzekerheid en Adaptiviteit van Maatschappelijke Systemen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Eerder was hij universitair hoofddocent vervoerbeleidsanalyse bij de Technische Universiteit Delft. En hij is directeur van de Nederlandse Onderzoekschool voor Transport, Infrastructuur en Logistiek (TRAIL).

Vincent's onderzoek richt zich op benaderingen voor besluitvorming onder diepe onzekerheid voor onder meer mobiliteit, logistiek, water, stedelijke ontwikkeling en zorg.

Lezing door Vincent Marchau

DAG EN TIJD

Maandag 25 september 2023
13.00 – 14.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Bevrijd je verbeelding!

Wanneer we denken over de toekomst baseren we ons op trends, cijfers en prognoses. Terecht, maar het zet ons ook vast. Want er gaan in de toekomst allerlei zaken spelen die we nu nog niet voorzien.

Die gedachte vormt de basis van de masterclass 'Bevrijd je verbeelding!'. Onder leiding van de Almeerse bestsellerauteur Ilse Ruijters ga je je brein zoveel mogelijk op stil zetten, zodat er ruimte komt voor nieuwe ideeën, verfrissende inzichten en verbanden die je eerder nog niet gelegd had. Fantasie!

In de masterclass ga je veel schrijven. Neem schrijfgerei mee waar jij graag mee werkt. Dat mag je laptop zijn, of een mooi notitieboekje.

Aan de masterclass van Ilse Ruijters kunnen maximaal 12 mensen meedoen.

"Fantaseren heeft niets kinderachtigs," stelt Ilse. "Het heeft juist alles te maken met inspiratie en op een vrije manier kijken naar de realiteit. Wanneer je de feiten tijdelijk kunt loslaten, krijgen toekomstbeelden de ruimte om van vorm te veranderen."

Masterclass door Ilse Ruijters

DAG EN TIJD

Maandag 25 september 2023
15.30 – 17.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Groeipijn of groeilol?

Wanneer de stad Almere groeit, heeft dit effect op veel processen in de stad. Het effect op de bereikbaarheid en noodzakelijke infrastructuur wordt veel onderzocht en in kaart gebracht. Maar er zijn veel meer effecten op de stad. Met Group model building kun je die in kaart brengen.

Denk aan effecten op de samenstelling van de bevolking, de werkgelegenheid of het gebruik van het groen in de stad. Of op gezinnen waar kinderen wel of niet uit huis gaan, de benodigde voorzieningen, het aantal vrijwilligers voor zorg, sport en cultuur. En nog veel meer.

Effecten die we in een oogopslag herkennen. Of die via meer tussenstappen in de stad zichtbaar worden. En die elkaar positief of negatief versterken.

Omdat het voor bestuurlijke keuzes belangrijk is al deze effecten in beeld te hebben, gaan we een ochtend werken met een model dat daarbij kan helpen. Met een zeer diverse groep adviseurs brengen we deze effecten met de Group model building in kaart en kijken we welke processen elkaar versterken en welke elkaar uitdoven. Wat lost vanzelf op en wat vergt ingrepen?

Marie-José Deckers werkt als adjunct directeur Almere 2.0 bij de gemeente. Zij heeft ervaring met de methode Group model building.

Workshop met Marie-José Deckers

DAG EN TIJD

Woensdag 27 september 2023
9.30 – 12.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Workshop met Saar van der Spek

DAG EN TIJD

Vrijdag 29 september 2023
09.30 – 12.30 uur

WAAR

Casa Casla
Weerwaterplein 1

Futures Literacy

Langetermijnvisies en toekomstverkenningen worden steeds populairder binnen de overheid. Ook in Almere verkennen we de toekomst op verschillende manieren, op korte en langere termijn en op verschillende thema's. Vaak met beelden van en visies op de toekomst waar we ons aan vast houden. Een gewenst toekomstbeeld waar we naar toe werken, een verwacht toekomstbeeld waar we stevig voor in onze schoenen moeten gaan staan of een collectie toekomstbeelden in de vorm van scenario's om wendbaar en weerbaar te kunnen zijn.

Deze toekomstvisies hebben allemaal hun eigen focus, maar die laten we vandaag even los. In deze workshop gaan we niet uit van cijfers en prognoses; we onderzoeken toekomstbeelden vanuit een ander perspectief.

We gaan op zoek naar aannames over de toekomst en onderzoeken alternatieve toekomstbeelden om tot nieuwe inzichten te komen. Daarvoor gebruiken we Futures Literacy, een methode die is ontwikkeld door UNESCO. Die maakt gebruik van verbeeldingskracht; dé toekomst bestaat alleen in het nu.

Dat is het doel van Future Literacy: aannames bevragen en loslaten. Zo kun je nieuwe perspectieven ontwikkelen op wat we vandaag en morgen te doen hebben. Het wakkert verbeeldingskracht aan en helpt om nieuwe vragen te stellen die je verder helpen. Dat geeft nieuwe manieren van zien en kijken.

Saar van der Spek is toekomstverkenners en onderzoeker bij het lectoraat Urban Innovation van Windesheim in Almere. Zij is gefascineerd door de vraag welke rol verbeeldingskracht speelt bij het denken over de toekomst en hoe we daar gebruik van kunnen maken bij het omgaan met onzekerheid.

Politiek Café en Opgavetafel

Deze week staat in het teken van het denken over groei, maar daar blijft het natuurlijk niet bij. Op donderdag 28 september is er tijd om met elkaar in gesprek te gaan over groei. Praat mee in het Politiek Café of kom tijdens de Opgavetafel luisteren naar trends en ontwikkelingen die mogelijk van invloed gaan zijn op de groei van Almere.

'We werken voor Almere', dat is de beginzin van de organisatievisie. En dat doen we op heel veel verschillende beleidsterreinen. Hoe denken we vanuit ons eigen perspectief over een onderwerp als groei? Wat zijn onze angsten en verlangens als het gaat om de verdere ontwikkeling van de stad? Schuif aan en praat mee in het Politiek Café. In een talkshow-achtige setting gaan we onder leiding van oud-raadslid Sven van der Burg met elkaar in gesprek over groei in algemene zin en de groei van Almere in het bijzonder. We starten om 16.00 uur, maar je bent ook van harte welkom om wat later aan te sluiten.

Heb je de smaak te pakken gekregen, dan kun je 's avonds ook nog naar de Politieke Markt. Die begint om 19.00 uur en is voor iedereen te bezoeken. Op donderdagavond 28 september staat 'Denken over groei' geagendeerd voor de Opgavetafel. Raadsleden nemen actief deel, andere belangstellenden zijn welkom om vanaf de publieke tribune mee te komen luisteren.

Het Politiek Café en de Opgavetafel is een samenwerking tussen de Raadsgriffie en de Unit Strategie.

Politiek Café en Opgavetafel

DAG EN TIJD

Donderdag 28 september 2023
Politiek Café: 16.00 – 18.00 uur
Opgavetafel: 19.00 – 21.00 uur

WAAR

Politiek Café:
Casa Casla
Weerwaterplein 1

Opgavetafel:
Raadzaal, gemeentehuis

Colofon

De Week van de Strategie is een initiatief van de Unit Strategie van de gemeente Almere en is van 25 september tot en met 29 september 2023.

Stuurgroep

Hein van der Loo, Gert-Jan Broer en Alexander van Mazijk.

Kerngroep

Jan Wachtmeester, Maarten Nip, Janica Kleiman, Femke Schaafsma.

Met medewerking van: Petra Demmers, Esther Rasch en Bernadet Timmer.

Met dank aan: Alle sprekers, workshopsbegeleiders en collega's van de gemeente Almere die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van dit programma. Waaronder de klankbordgroep bestaande uit: Marie-José Deckers, Linda Baan, Robbert Sloof, Marcel Stolk, Simone Baksteen en Ciske Veltkamp.

September 2023

Gemeente Almere

